

Nr. 25

150,000 mkp.
Cena pojedynczego numeru
Miesięcznie 2,100,000
Odniesienie do numerów 160,000
Z przesyłką poczt.
Miesięcznie 8000,000
poza Łódź 1 numer 120,000
Konto P.K.O. 60594,
Należność pocztowa
opłacana ryczałtem.

XXVII r.
Wydawnictwo
Redakcja i Adm.
w ŁODZI
Al. Kościuszki 41.
TELEFON 28.
Redaktor przyjmuje od 5-9 pp
Artykułów i listów anonimowych nie pomieszcza się.

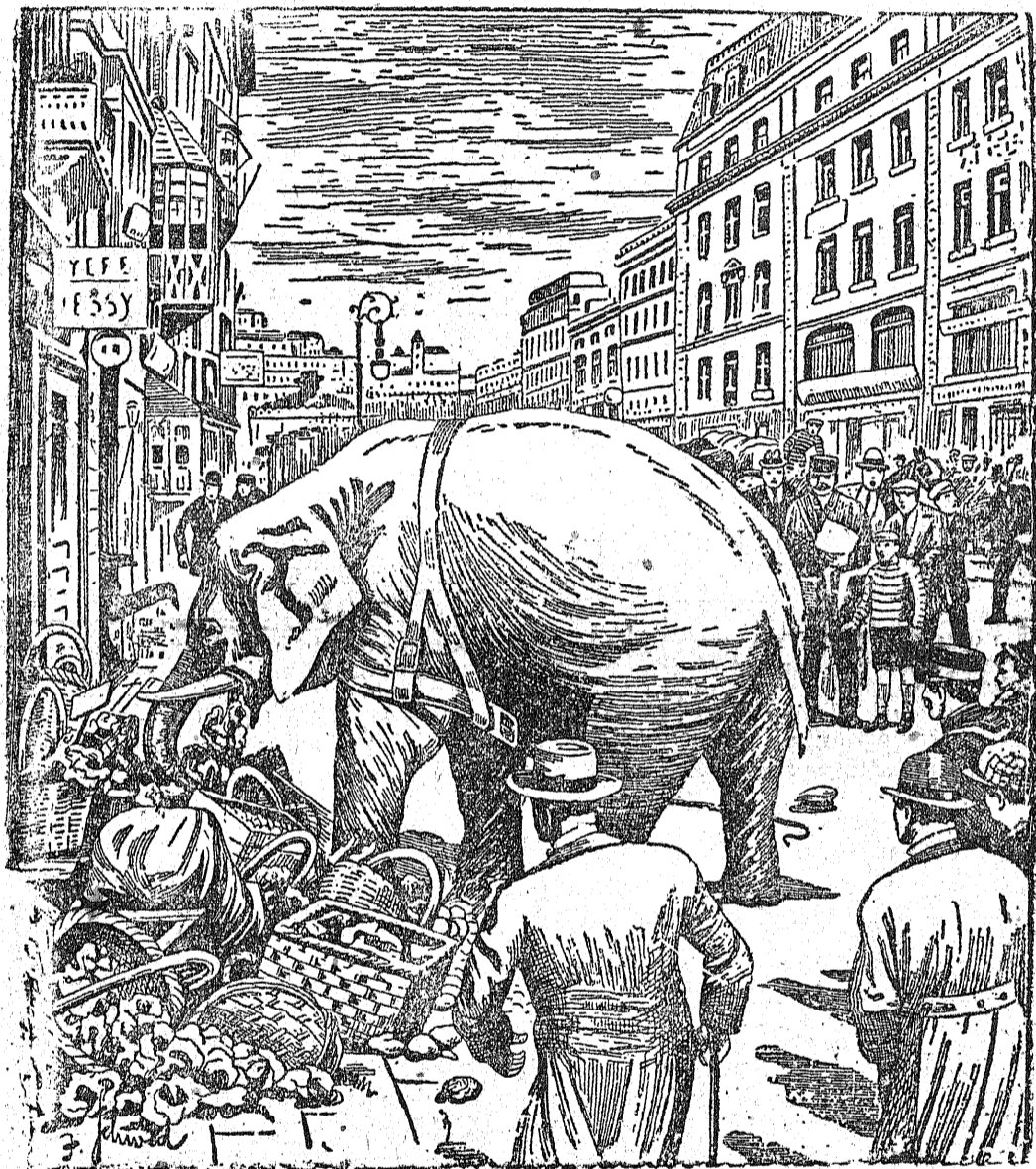
Łódź.

ROZWIÓJ

DZIENNIK NIEZALEZNY OD ZADNEJ PARTJI.

Piątek, dnia 25 stycznia 1924 r.

Słoń na targu.

W Norwich w Anglii, uciekł niedawno słoń z cyrku i pobiegł prosto na targ, gdzie z wielkim smakiem zabrał się do spożywania owoców i jarzyn. Pochłonawszy w przeciągu kwadransu cały zapas towaru jednego z przekupniów, pozwolił się spokojnie odprowadzić z powrotem do cyrku.

Perspektywy naprawy skarbu.

Prezes Ministrów i minister skarbu Władysław Grabski informował przedstawicieli prasy o stanie finansów i o swoich zamierzeniach skarbowych. W przemówieniu jego dominowała nuta zdecydowanego optymizmu. Kanclerz skarbu polskiego jest przekonany, iż dzieło uzdrowienia finansów państwowych zbliża się do końca.

W ciągu pierwszych dziesięciu dni stycznia zadłużenie skarbu w P.K.K.P. zmniejszyło się po raz pierwszy od półtora roku. Fakt ten uważa p. minister za bardzo znamienne, za zapowiedź gospodarki bez deficytu. Zmniejszenie się długu skarbowego w P.K.K.P. tłumaczy p. premier Grabski oddziaływaniem waloryzacji. Czynnikiem ten ujawnił swój potężny wpływ. Należy przytem pamiętać, iż miesiąc styczeń

należy do najcięższych finansowo. Poszczególne ministeria nie tylko biorą wówczas ze skarbu jedną dwunastą sumy rocznych wydatków (na styczeń), ale potrzebują ponadto na zamknięcie rachunków za rok ubiegły. W tym świetle — zmniejszenie się długu nabiera jeszcze większego znaczenia.

P. min. Grabski przewiduje, że styczeń da jeszcze 25 milj. franków deficytu. Natomiast luty — powinien być już bez deficytowym. Wskutek waloryzacji podatków, opłat i ceł oraz z powodu napływu rat podatku majątkowego. W lutym i marcu podatek majątkowy ma przynieść 180 milionów fr., z czego 90 milion. przypada na rolnictwo, a 90 na pozostałe gałęzie gospodarki społecznej. W czerwcu i lipcu br. p. minister spodziewa się nowej

raty w sumie ogólnej 90 milion. fr.

Podatek majątkowy uważa p. Grabski za „jedyny poważny fundusz sanacyjny“.

W pewnych kołach podnoszone są obawy, że przyjmowanie tego podatku w zbożu, które następnie będzie wywożone zagranicę — przyczyni się do wzmocnienia drożyzny. Dzisiejszy sternik państwa i skarbu odmiennego jest zdania. Deklaracje podatku majątkowego w zbożu napływają bardzo skąpo. Nie dosięgną one prawdopodobnie nawet cyfry 20000 wagonów. Reszta rolnicy wpłaca markami i w tym celu muszą rzucić na rynek zapasy zboża. Obniży to siła rzeczy jego cenę.

W tej chwili ministerstwo skarbu opracowuje plan surowej egzekucji podatków. Groźba egzekucji, która będzie bezwzględnie stosowana oraz proc. za zwłokę — pobudza do szybkiego uiszczania należności.

Polska wybrała inne drogi uzdrowienia finansów, niż np. Austria i Niemcy. U nas punktem ciężkości jest równowaga budżetu. Tam reforma — waluty.

To też przedmiotem tak energicznych wysiłków p. Grabskiego będzie utrzymanie wpływów państwowych na wysokim poziomie i najdalej idące oszczędności.

Od paru dni trwają konferencje p. ministra skarbu z p. komisarzem oszczędnościowym Moskalewskim.

Na drodze energicznej i szybkiej akcji nad zrównoważeniem budżetu dojdziemy do reformy waluty.

Sprawa Banku Emisyjnego jest w toku. Powołano do życia tymczasowy Komitet organizacyjny Banku. W czwartek najbliższy Rada ministrów rozpatrzy statut i przedłoży go do zatwierdzenia p. Prezydentowi Rzeczypospolitej. Wówczas rozpocznie działalność komitet stały.

Rząd jest przygotowany na to, aby od razu temu komitetowi oddać nadzór P.K.K.P. W ten sposób uniezależni się wreszcie instytucje emisyjna od skarbu. Rząd przestanie być tam gospodarzem. Przyszły Bank Emisyjny będzie miał już na tym punkcie grunt faktyczny przygotowany.

P. min. Grabski zaakcentował, iż rząd doloży starań, aby akcje przyszłej instytucji emisyjnej dostały się w ręce czynników mierzalnych pod względem obywatelskim i państwowym.

W okresie przejściowym, zanim nowy pieniądz wejdzie w życie, rząd zarządzi, choć pewne papiery zwaloryzowane, umożliwiające prawdziwe oszczędzanie, ułatwiające wpłaty podatków i dające rządowi większe środki. Będą to na razie: 1) bonny podatkowe, 2) obligacje kolejowe, i 3) pożyczka państwowa w walutach obcych.

Złotowe bonny podatkowe mają być gotowe już 20 stycznia. Będzie je można dostać w P.K.K.P., w P.K.O., we wszystkich kasach skarbowych, a nawet w tych bankach, która zechca klientom swym ułatwić wpłacenie podatków. Banki otrzymają pół proc. prowizji. Żadnego nacisku rząd tu nie będzie wywierał. Nabywanie bonów leży w interesie podatników.

Obligacje kolejowe 10-procentowe noszą charakter wyraźnie kredytowy. Państwu chodzi o zdobycie środków na inwestycje i na potrzeby obrotowe. Inwestycje zwiększą dochodowość kolei i kapitałnie przyczynią się do zrównoważenia budżetu.

Obligacjami kolejowymi zainteresowały się pewne czynniki zagraniczne, które robiły już pewne przewidywania.

Co do pożyczki państwowej — p. min. Grabki utrzymuje, iż stosunki zniechęca niebawem społeczeństwo do walut obcych. Wówczas wysunie się realnie kwestia pożyczki państwa, która będzie można nabywać w walutach obcych.

Weszliśmy więc w przełomowy okres. Śruba podatkowa cisnąć będzie silnie społeczeństwo. Zdaniem premiera rolnicy wytrzymują to względnie łatwo wobec dobrzych urodzajów. Większe trudności grożą niektórym gałęziom przemysłu. Rząd o tym myśli i przewidziane są kredyty zwalorowane, odpowiadające możliwości skarbu. Gdybyśmy mimo to, stanęli wobec pewnej liczby bezrobotnych — rząd na ten wypadek wnosi do Sejmu ustawę o bezrobotnych.

W końcu premier Grabki dotknął kwestii drożyzny. Idea przewodnia rządu będzie tu także przykrećcie śruby podatkowej, aby nie było magazynowania towarów, aby wrócić do rynek.

Co do wolności obrotu dewizami — kwestja ta będzie przedmiotem poważnych obrad w piątek najbliższy.

Oto w streszczeniu plany i przewidywania p. premiera i Kanclerza Skarbu Wł. Grabkiego. Bije z nich ciepłe techniczne optywizmy i zżymna, stalowa wola dokonania podjętych zamierzeń.

Cała zdrowa niespekulacyjna Polska żyje gorąco p. Wł. Grabkiemu powodzenia w jego trudnej i skomplikowanej pracy.

M. T.

TELEFONEM Z WARSZAWY

FRANK WALORYZACYJNY.

*) Min. skarbu ustalił na dzień 26 stycznia br. wartość franka złotego na 1,910,000.

NOWY POSEŁ WŁOSKI.

*) Nowy poseł włoski, Mavoni, wręczył dziś Prezydentowi Rzeczypospolitej listy uwiarytelniające.

ZAPISY NA AKCJE BANKU POLSKIEGO

*) Komitet organizacyjny Banku Polskiego odbył w dniu 23 bm. 2 posiedzenia, na których ustalono główne warunki zapisów na akcje Banku Polskiego oraz redakcję prospektu, który zostanie ogłoszony po ukazaniu się statutu Banku Polskiego w dzienniku ustaw. Już obecnie przed rozpoczęciem formalnym zapisów, napływają do komitetu zgłoszenia subskrypcyjne. Drugie miejsce na liście przewidywanych akcjonariuszy Banku Polskiego po Panu Prezydencie Rzeczypospolitej zajął prezes Rady ministrów Grabki. Z większych zapisów wymienić ponadto należy: Syndykat Rolniczy Warszawski 1000 akcji, Bank Tow. Współdzielczych — 500 akcji, Kasa Przejrzystości Pracowników Banku Tow. Współdzielczych — 50 akcji.

NOWI KAWALEROWIE ORDERU „ODRODZENIA POLSKI”.

*) Dnia 24 stycznia, br. o godz. 12 w południe odbyło się w ministerstwie wyznań religijnych i oświaty publicznej uroczyste wręczenie orderu „Odrodzenia Polski”. Odznaczonych zostali krzyżem oficerskim: Mieczysław Frankel, Miłoz Kotarbiński, Leopold Staff i Kacper Toso. Krzyżem kawalerskim: Karol Klimek, Zdzisław Puchalski, Franciszek Tokarski i Witold Wróblewski. Przy wręczeniu orderów przemawiał p. min. Dr. Miklaszewski.

Niemcy muszą mieć stałą walutę.

Inaczej odszkodowań płacić nie mogą.

PARYŻ 24.1 (AW) „Petit Parisien” podaje treść projektu statutu banku bonów złotych, z którym dr. Schacht wystąpił w komisji rzeczoznawców. Subskrypcja, według projektu, odbywać się będzie w Niemczech i zagranicą. Obywatele niemieccy, o ile zgodzą się na subskrypcje bonów złotych, do wysokości sum, ukrytych zagranicą, otrzymują amnestię. Bank Rzeszy uczestniczy w emisji bonów złotych do pewnej sumy, bez obciążenia hipotecznego. Cześć wpłat zdeponowana będzie w kraju neutralnym, aby uchronić bank przed niebezpieczeństwem rewolucji w Niemczech, lub konfiskata przez państwo wrogie.

Rada nadzorcza banku składać się ma wyłącznie z przedstawicieli sfer gospodarczych. Udziały banku przynioszą dywidende, płatna w złocie. Celem uniknięcia kosztów or-

ganizacji i personelu, bank bonów złotych ma pracować przy pomocy aparatu Banku Rzeszy. Bank utworzony zostaje narazie na 26 lat i w tym czasie będzie wolny od wszelkich podatków i innych opłat.

Kapitał zakładowy banku bonów złotych wynosi 1 miliard marek złotych. Bank emituje 2 miliardy marek złotych, pokrytych do wysokości 50 proc.. W razie potrzeby emitowany będzie jeszcze jeden miliard. Schacht miał oświadczyć, że według jego obliczeń w Niemczech znajduje się 20 proc. miljarda marek złotych. Pozatem obywatele posiadają połowę kapitału zagranicą, który nie uczestniczy w gospodarce krajowej. „Niemcy — oświadczył Schacht — nie mogą płacić odszkodowań przed zaprowadzeniem waluty stałej”.

Rozwiązanie parlamentu włoskiego

Nowe wybory 6 kwietnia.

RZYM 24.1 (AW) Król włoski podpisał dziś dekret o rozwiązaniu parlamentu.

Nowe wybory odbędą się 6 kwietnia, a nowy parlament zbierze się 26 maja. W dniu przystąpienia Włoch do wojny światowej.

Dzienniki donoszą, że Mussolini przystąpił do ogólna narodowa listy obejmująca tylko nazwiska wybitnych faszystów, ale działaczy politycznych z poza obozu faszystowskiego.

Parlament francuski w obronie franka.

PARYŻ 24.1 (AW) Na piątkowym posiedzeniu parlamentu rozpoczyna się obrady nad zarządzeniami rządu, celem wstrzymania spadku franka.

Do głosu zapisało się 32 mówców, m. in. Daudet, Herriot, b. przewodniczący komisji odszkodowań, Dubois, Veillant i sprawozdawca Bokanowski, który złożył wczoraj parlamentowi sprawozdanie, kończąc je słowa-

mi: „Aby położyć kres drożyznie i kryzysowi walutowemu, należy skończyć z deficytem, wynoszącym 6 miliardów franków, który ma być pokryty przez odszkodowania niemieckie”. Bokanowski proponuje oszczędności w wysokości 1 miliarda, podwyższenie podatków na sumę 3,6 miliarda, podwyższenia różnych taryf na 3,6 miliarda i ściąganie podatków zaległych na 250 milionów.

Przedstawiciel Ligi Narodów w Warszawie.

Kierownik komisji epidemicznej gościem min. spr. wewn.

WARSZAWA 24.1 (PAT) Dnia 23 i 24 bm. przebywał w Warszawie komisarz i kier. komisji epidemicznej Ligi Narodów Dr. Normann Wied. Pobyt ten pozostaje w związku z zakończeniem prac komisji epidemiologicznej w Polsce, po upływie jej 3-letniej działalności we Wschodniej Europie. Staraniem tejże komisji rozbudowano we Wschodnich najbardziej zniszczonych połaciach Rzeczypospolitej 11 nowych szpitali i kilkadziesiąt łaźni ludowych, oraz zaopatrzone polską służbę zdrowia w bogaty materiał sanitarny. W dniu 23 bm. podejmował p. min. spr. wewn. Sołtan naczel-

nego Komisarza śniadaniem w hotelu Europejskim. W czasie śniadania p. min. Sołtan wniósł zdrowie naczelnego komisarza, podniósł wysoce pożyteczną działalność komisji epidemiologicznej Ligi Narodów dla Państwa Polskiego, dziękując w gorących słowach dostojnemu gościowi w imieniu rządu za owa pomoc, wykazaną w Polsce, w latach największej epidemii tyfusu plamistego. W odpowiedzi p. min. Sołtanowi dziękował Dr. Normann Wied za dotychczasowy wybitny udział Polski w międzynarodowej pracy na polu higieny.

Wszechświatowe igrzyska Olimpijskie.

Udział narciarzy polskich.

CHAMONIX 24.1 (PAT) Z okazji VIII wszechświatowej olimpiady rozpocznie się tu jutro uroczyste otwarcie igrzysk sportów zimowych, organizowanych przez francuski komitet olimpijski przy współudziale francuskiego związku sportów zimowych i francuskiego klubu alpejskiego. Patronat nad zawodami objął prezydent republiki, Millerand. Zawody

trwać będą, do dnia 5-go lutego, w którym to dniu nastąpi oficjalne zamknięcie zawodów, rozdanie nagród i t. p.. W piątym dniu zawodów, tj. dnia 29-go stycznia weźma po raz pierwszy w olimpiadzie udział reprezentacja polska w narciarskim biegu wojskowym na przestrzeni 20-30 km. ze strzelaniem.

Ptaka wędrowny.

Dzisiaj tu, a jutro tam.

PARYŻ 24.1 (PAT) Journal de Debats donosi, że Benesz przybył dziś do Pary-

ża, aby podpisać układ francusko-czechosłowacki.

Z komisji sejmowych.

OCHRONA LOKATORÓW W KOMISJI PRAWNEJ.

WARSZAWA 24,1 (AW) Na posiedzeniu komisji prawnej omawiano projekt ustawy o ochronie lokatorów.

Referent, p. Seyda, postawił wniosek, aby sprawę ustalenia stawek komornianych oddać rządowi, który regulować będzie stawki w drodze rozporządzeń.

Wniosek otrzymał większość prawicy i centrum.

W dalszym ciągu posiedzenia referent poseł Seyda proponuje podział lokalności na 3 kategorie: 1-a jednopokojowa, 2-a dwu do pięciu pokojowa, 3-a ponad sześciopokojowa.

Poruszano również sprawę, według jakiej relacji ma być przeliczane komorne przedwojenne. Wyłoniły się 2 wnioski: Jeden proponujący kurs franka złotego, ustalany co dzień przez ministra skarbu, i wskaźnik kosztów utrzymania.

Następne posiedzenie komisji jutro.

TELEGRAMY.

RADUJ SIĘ GERMANJO!

PARYŻ 24,1 (PAT) Bainville w „Libération” pisze, że wszyscy członkowie gabinetu angielskiego są germanofilami. Autor artykułu jest zdania, że eksperyment z rządem robotniczym będzie drogą kosztową Anglii i może wywołać w Europie nieporozumienia. Tylko Niemcy mają powody zadowolenia z nowego gabinetu.

WSZYSTKIE DROGI PROWADZA DO... MOSKWY.

WIEN 24,1 (PAT) Neue Freie Presse donosi z Londynu, że znawca spraw rosyjskich członek Labour Party O'Grady ma być wysłany do Moskwy, w charakterze ambasadora, skoro tylko nowy rząd uzna w drodze dyplomatycznej rząd sowiecki.

STOSUNKI AUSTRIACKO-RUMUŃSKIE.

BUKARESZT 24,1 (PAT) Dnia 3-go bieżącego przybędzie do Bukaresztu kanclerz Austrii Seibel min. spraw zagranicznych, dr. Grünberger dla złożenia wizyty rządowi rumuńskiemu. Goście austriaccy zabawią w Bukareszcie 3 dni. Budapesztańskie koła polityczne uważają tę wizytę za uroczyste stwierdzenie dobrych stosunków austriacko-rumuńskich oraz za dążenie rządu austriackiego do ich wzmocnienia. Również jaknajlepsza nadzieja można żywić co do stosunków rumuńsko-węgierskich.

SOWIETY ZERWAŁY Z FRANCJĄ.

PARYŻ 24,1 (PAT) Paryskie przedstawicielstwo handlowe sowiecków przeniesione zostało do Londynu.

AŻ DO SKUTKU...

PRAGA 24,1 (PAT) „Rude právo” ogłasza depeszę kondolencyjną wysłaną przez komitet wykonawczy czechosłowackiej partii komunistycznej do moskiewskiego Centr. Komitetu. W depeszy ten komitet czechosłowacki zapewnia, że wiernie stać będzie przy zasadach Lenina, aż do ostatecznego zwycięstwa proletariatu całego świata.

NA MARTWYM PUNKCIE, ROKOWANIA RUMUŃSKO-SOWIECKIE.

BUKARESZT 24,1 (PAT) Wobec rozmaitych pogłosek prasowych w sprawie rokowań rumuńsko-rosyjskich, ze strony urzędowej komunikacja co następuje: W swoim czasie nastąpiło porozumienie co do tego, że dalszy ciąg rokowań handlowych, rozpoczęty w Tyraspolu, odbędzie się w Odessie, przyczem równocześnie miały się odbyć rokowania polityczne. Po kilku już jednak posiedzeniach, rokowania te zostały przerwane z powodu postawienia przez rząd sowiecki żądania, aby wszelka wymiana towarów między Rumunią a Rosją została podporządkowana utworzeniu w Rumunii handlowej misji sowieckiej, którejby przysługiwało prawo nietykalności dyplomatycznej. Delegaci rumuńscy byli zdania, że kwestja ta, musi być rozpatrywana na konferencji politycznej. Rząd rumuński zaproponował Salzburg jako miejsce rokowań, rząd

P. Hilton Young wraca.

WARSZAWA 24,1 (PAT) Dnia 25 bm. o godz. 7 rano powraca do Warszawy po dłuższym pobycie w Anglii, delegowany przez rząd brytyjski przy rządzie polskim doradca finansowy p. Hilton Young. Dnia 26 bm. p. pre

zes rady ministrów i min. Skarbu przyjmie p. Hiltona Younga i jego pomocnika p. Nicksona w celu odbycia konferencji o stanie akcji sanacyjnej rządu.

Sprawy gdańsko-polskie.

Udział banków polskich w Gdańskim Banku Emisyjnym. Powitanie załogi „Lwowa”.

GDANSK 24,1 (AW) W związku z wiadomościami o zawarciu układu między Polską a Gdańskiem w przedmiocie polskich kapitałów w Gdańskim Banku Emisyjnym do dać należy, że w myśl układu kilka najważniejszych banków polskich w Gdańsku zostały dopuszczone do udziału w kapitale zakładowym. Cześć, przypadająca na banki polskie, w wysokości 2 milionów guldów, została już wpłacona.

GDANSK 24,1 (AW) Dziś po południu odbyło się powitanie przybyłej do Gdańska grupy uczniów szkoły morskiej w Tczewie, oraz części załogi statku „Lwów”. Na przystani czekała już delegacja składająca się z przedstawicieli komisarza generalnego marynarki wojennej i handlowej, władz cywilnych i prasy. Do uszykowanej w rzedzie młodzieży przemawiał strosta tczewski, p. Dvdkiew, imieniem departamentu marynarki handlowej, ministerstwa przemysłu i handlu komisarz Piśtel, imieniem marynarki wojennej i ministerstwa wojny — komandor Witkowski, oraz dyrektor szkoły morskiej w Tczewie, komandor inżynier Galuszewicz.

P. PLUCIŃSKI OPUSZCZA GDANSK.

GDANSK 24,1 (AW) Dziś w komisariacie generalnym odbyło się pożegnanie ministra Plucińskiego przez tutejszą Polonię. W imieniu gminy polskiej zęgnął ministra prezes gminy, p. Stanisław Leszczyński. P. Pluciński w gorących słowach podziękował delegacji Polonii gdańskiej za wyrazy uznania dla jego działalności. Po oficjalnych przemówieniach odbyła się dłuższa pogawędka, p. ministra z przedstawicielami gminy polskiej. Jutro p. Pluciński zęgnąć się będzie z urzędami pol-

skimi, a w sobotę odbędzie się wieczór pożegnawczy dla kolonii polskiej w Gdańsku i ciała dyplomatycznego.

GDANSK 24,1 (PAT) Na wczorajszym posiedzeniu sejmiku gdańskiego dokonano wyboru 14-tego senatora parlamentarnego w miejsce senatora Jewelskiego, który na poprzednim posiedzeniu złożył swój mandat. Wybrano członka frakcji narodowo-niemieckiej Pertusa. Następnie omawiano wniosek komunistów w sprawie aresztowania w dzień wyborów kilku członków frakcji komunistycznej pod pozorem bezprawnego posiadania broni palnej. Poseł komunistyczny Rauch oświadczył w dyskusji, że akcja senatu przeciw komunistom nastąpiła na wyrazne polecenie Berlina, z którym senat gdański utrzymuje jaknajścisłejsze stosunki. Drugi mówca poseł socjal. Loeb stwierdził, że senat występuje wyłącznie tylko przeciw komunistom w Gdańsku, zaś istnieje cały szereg tajnych organizacji wojskowych, których ostatecznym celem jest wywołanie przewrotu w Niemczech. W dalszym ciągu posiedzenia dysputowano nad wnioskiem partii komunistycznej, z których jeden domagał się uznania przez Gdańsk rządu sowieckiego de iure, a drugi natomiast pomiedzy Gdańskiem a Rosją stosunków handlowych. W dyskusji zabrał głos prezydent Sahn i oświadczył, że wniosek ten senat wita życzliwie. Prezydent Sahn zaznaczył, że brak stosunków handlowych z Rosją przynosi Gdańskowi wielkie szkody materialne. W sprawie uznania politycznego Rosji sowieckiej przez Gdańsk, prez. Sahn oświadczył, że Gdańsk już dawno domagał się od Polski, aprobaty na utworzenie konsulatu rosyjskiego w Gdańsku.

Jakie będziemy mieli pieniądze metalowe?

WARSZAWA 24,1 (PAT) Wczoraj weszło w życie rozporządzenie Prez. Rzplitej w sprawie systemu monetarnego. Zgodnie z rozporządzeniem jednostką monetarną Rzplitej jest złoty, zawierający dziewięć-trzydziestych pierwszych części grama czystego złota. Złoty dzieli się na 100 groszy. Wybijane będą monety złote po 100 złotych, 50, 20 i 10; srebrne po 5, 2, i pół złotego; niklowe po 20 i 10 groszy; brązowe po 5, 2, i 1 grosz. Monety

złote będą wybijane ze stopu, zawierającego na 1000 części ogólnej wagi 900 części złota i 100 części miedzi. Państwo wybija monety złote w miarę potrzeby bez ograniczeń co do kwoty. Nikt nie jest obowiązany do przyjmowania monet, których wizerunek jest całkowicie zarty i monet uszkodzonych, oraz o zmniejszonej wadze. Wyznaczenie terminu wypuszczenia monet powierzono ministrowi skarbu.

sowiecki jednak nie przyjął tej propozycji ze strony zaproponował Odessę. W odpowiedzi na to, rząd bukareszteński ze swej strony zaproponował Warszawę jako miejsce konferencji. W obecnej chwili rząd rumuński czeka na odpowiedź rządu sowieckiego na tę propozycję.

dwu państw jest to kwestja nie tylko honoru, ale i życia.

PREZ. SCHACHT U BARTOUT.

PARYŻ 24,1 (PAT) Bartout, przewodniczący komisji odszkodowań, przyjął prezydenta banku Rzeszy Schachta.

OREDZIE MAC DONALDA.

MADRAS 24,1 (PAT) Ogłoszono tu oredzie Mac Donalda, w którym premier angielski podkreślał dobre intencje rządu w stosunku do Indii, równocześnie jednak zapowiada energiczne stłumienie propagandy antyangielskiej.

Kronika telegraficzna

kt) Na mieszkaniu jednego z komisarzy Policji w Düsseldorfie dokonano zamachu dynamitowego. Aresztowano 4-ech robotników podejrzanych o udział w zamachu.

kl) Z powodu opozycji większości parlamentu w sprawie umowy handlowej z Anglią, grozi Belgii przesilenie gabinetowe.

W MARGINESIE.

W dobie waleryzacji.

PROSPEKT.

„Półtorak” dom handlowy.

Szanowni Panowie! Szanowne Pani! Szanowne Państwo!

Mamy naszyty przesłać niniejszy cenik naszych towarów i uważamy za stosowne zaznaczyć na tym miejscu, iż odbieramy odesłaniem setki listów z wyrażeniem żalu od tych osób, które nie zaznały jeszcze słodyczy kupowania w naszym magazynie.

Mimowolnie narzuca się pytanie: dlaczego? po co? co jest?

Tylko jedna, jedna odpowiedź lakoniczna i prosta, jak Aleksander Macedoński wyciska się w naszym wnętrzu, że klajstrem, który łączy nasz interes z naszymi klientami i klientkami jest namiętność i pedanterja z jaką wykonujemy powierzone nam zachowania.

Nasi klienci samowolnie się już przekonali, że nietylko językiem możemy im zrobić przyjemność, ale u nas słowo staje się ciałem, lokciowym ciałem, w najlepszym gatunku, zdolnym wprawić w zachwyty nawet tych co się znają na rzeczy i nie z jednego pieca chleb jedli.

Możemy zapewnić Sz. Klientów, iż mogą śmiało polecić duszę Bogu i z zamkniętymi oczami rzucić się w objęcia takich specjalistów manufakturowych i nieodrodnymi synów Merkurego, jak my jesteśmy, a pierwsze spotkanie tego rodzaju z nami, zapewni im spokój wieczny, na całe życie.

W zakończenie prosimy absolutnie nie idyotyfikować naszej firmy z innymi bałagami tego rodzaju, gdyż inne dawno zrobiły plajtę, a u nas dziękować Bogu, dzban jeszcze wodę nosi i nasz nowotwór przetrzyma niejedno i niejednego jeszcze doprowadzi do ruiny lub do grobu.

A więc spieszcie się Szanowni Klienci do naszego magazynu z oryginalnymi angielskimi towarami, mając to na uwadze, iż jesteśmy w stosunkach tylko z pierwszorzędnymi łódzkiemi i białostockimi tkalniami wigonjowemi i pamiętając co powiedział nasz wielki Wieszeż Narodowy:

Ja pluję na twarz.

Ubranie mi wskaż...

o

Taddy.

Pamiętniki bombiarza Bagińskiego.

PISANE BYŁY SZYFREM.

W rece władz dostały się pamiętniki, spisane w ostatnim czasie przez b. por. Bagińskiego, czekającego na zatwierdzenie wyroku śmierci. Pamiętniki te, spisane na 64 kartkach zeszytowych wysłał Bagiński nieznana droga pod adresem niejakiego Madury, którego w załączonym liście prosi, aby w razie rozstrzelania Bagińskiego w miesiąc po jego śmierci pamiętniki te wydał drukarni.

Jak z treści wspomnianego listu wynika, pamiętniki zawierają dokładne informacje o zadaniach, składzie i funduszach organizacji terrorystycznej, do której Bagiński należał i

o rodzaju rehabilitacji wobec opinii publicznej.

Nieoczekiwana komplikacja jest okoliczność, że właściwy tekst pamiętników, pisany szyfrem, nad którego rozwiązaniem dotychczas rzeczoznawcy pracują bezskutecznie. Aresztowany Madura zaprzecza, jakoby znał kluczyk szyfrowy i wogóle, by pozostał w jakichkolwiek stosunkach z Bagińskim. Cała przesyłka uważa za złośliwą mistyfikację.

Rewizja w mieszkaniu Madury nie dała żadnego wyniku.

WIADOMOSCI Z KRAJU

Aresztowanie dyrektora banku.

(k) W ubiegłym tygodniu z polecenia prokuratorji, został aresztowany za spekulacje walutowe, dyrektor Polskiego Banku Handlowego oddział w Toruniu Jezuitkowski, który jednak po złożeniu kaucji w kwocie jednego miljaru został wypuszczony — na wolność. Dalsze śledztwo w tej nowej aferze walutowej prowadzą władze sądowe.

Włościści wiadomości.

(k) Niektóre pisma doniosły o przyłapaniu na dworcu. Głównym w Warszawie tran-sportu złota 253 kilogramów które jakoby skonfiskowano na rzecz Państwa. O ile wiadomość o chwilowym zatrzymaniu złota jest prawdziwa to natomiast nieprawdą jest o zatrzymaniu złota dla Skarbu Państwa ponieważ złoto to wioził pewien angielski przemysłowiec do Czechosłowacji i cło za przewóz złota opłacił w urzędzie celnym.

Oszczerstwo Kurjera Polskiego.

(k) Przed warszawskim Sądem Okręgowym odbyła się onegdaj rozprawa przeciw redaktorowi „Kurjera Polskiego” p. Ignacemu Rosnerowi, oskarżonemu przez redaktora „Gazety Warszawskiej” p. Zygmunta Wasilawskiego.

Przedmiotem skargi było to, że „Kurjer Polski” w numerze 238 z 2 wrześn. 1923 r. przedrukował wiadomość podaną w numerze 11-yim tygodnika „Głos Opozycji”, według której p. Roman Dmowski jeszcze w r. 1919 wy-

jechał dla „Gazety Warszawskiej” we Francji zapomogę w wysokości 15 tysięcy franków miesięcznie, płatną po dziś dzień.

Sąd uznał p. Rosnera winnym zniesławienia i skazał go na 2 tygodnie aresztu.

Od P. O. W. do komunizmu.

„Gazeta Warszawska” publikuje artykuł wstępny p. t. „Od P.O.W. do komunizmu”, w którym omawia szeroko związek tej organizacji z aferą Bagińskiego i Włóczkiewiczem. W artykule czytamy:

„Obecnie siedzi już w więzieniu kilku nastu Strzelców, którzy należeli do jacejki komunistycznej w Związku Strzeleckim. Ostatnie zebranie tej organizacji wykazało, że sympatie komunistyczne nie są w Strzelcu odosobnionym zjawiskiem. Sądymy, że Rząd i władze wojskowe wysnują z tych faktów jaknąś przedziej odpowiednie wnioski. Dalsze tolerowanie Strzelca w tej postaci, w jakiej obecnie się znajduje, byłoby oficjalnym tolerowaniem niebezpiecznej wylegarni antypaństwowych dzieł i zamachów”.

Pensje kawalerów orderu „Virtuti Militari”

Ministerjum spraw wojskowych wystąpiło ostatnio z projektem, by pensje do orderu „Virtuti Militari” zaległe od października 1920 r. do tej chwili, a nadto pensje bieżące do października br. w gotówce.

Ministerjum skarbu, jak słychać, zasadniczo zgadza się z tym projektem, ale komisja oszczędnościowa p. Moskalewski, ma co do tego zastrzeżenia.

W bieżącym tygodniu ma się odbyć w tej sprawie konferencja z p. Moskalewskim, która, jak się zdaje, sprawę ostatecznie rozstrzygnie.

GUY DE MAUPASSANT.

Sznurek.

Wszystkimi drogami dokoła Goderville spieszyli chłopcy i ich żony w stronę miasteczka, był to bowiem dzień targu. Mężczyźni kroczyli z flegmą, podając naprzód tułów za każdym poruszeniem swoich długich, koszarowych łap, zniekształconych zmudną pracą, klerowaniem pługa, od którego jednocześnie lewe ramie wysadza się w górę i tułów skreca, koszeniem traw i zboża, przy którym rozstawiać trzeba nogi dla większego rozmachu. — Wszystkimi powolnymi ale ciężkimi robotami około roli. Niebieskie ich bluzy, sztywne i świecące, jakby lakierowane, zdobne u kołnierza i na brzegach rękawów białym, wszystkim, wzdymając się dokoła kościстых tułów, przypominały balon przed wzlotem, z któregooby z wierzchu sterczała głowa, później zaś rak i nóg po parze.

Ten i ów prowadził na sznurze krowe albo cielaka. Kobiety zaś, krocząc z tyłu za bydłem, smagały je od czasu do czasu po grzbiecie galezia z zielonym, jeszcze liściem, by raźniej szło. Każda z nich niosła na reku koszyk, z którego sterczały głowy kureczat lub kaczek. Biegły zaś krokiem drobniejszym i zwawszym niż mężczyźni, suche, wyprostowane, owinięte piodunem chustkami, spietymi szpilka na płaskiej pierś, z słowami w białych, przylegających do włosów chusteczkach, czepcem po wierzchu nakrytych.

To znowu miał pieszonych nierównym klusem podjezdka wóz z dwoma ławeczkami.

trzesac niemilosierdzie dwóch mężczyzn, usadowionych na jednej, oraz zajmująca miejsce w głębi kobiety, która dla złagodzenia wstrząszeń, trzymała się drabek rekoma.

Na rynku w Goderville mrowił się zbiegły tłum zmieszanych razem ludzi i bydła. Wołowe rogi, wysokie włochate kapelusze najmniejszych chłopów i czernie wieśniaczek sterczały ponad cizbę a krzykliwe, ostre, piszące głosy zlewały się w zgiełk nieustanny i dziki, nad który wzbijał się czasem gromki okrzyk, wyrzucony z potężnej piersi rozweselonego chłopca, lub przeciągły ryk krowy, uwiazanej pod murem. Wszystko to zaś szerzyło woń stajni, gnoju i mleka, siana i potu, ów obrzydliwy, kwaśny odór ludzki i z wierzezy, właściwy chłonom.

Ojciec Hauchecorne, z Breaute, przybywszy właśnie, jak inni, do Goderville, zmierzzał prosto ku rynkowi, gdy nagle spostrzegł na ziemi kawałek sznurka. Ojciec Hauchecorne, oszczędny jak prawdziwy Normandczyk był zdania, że należy podejmować z ziemi każdy przedmiot, który się może na coś przydać: schylił się więc z niejaką trudnością, bo cierpiał na reumatyzm, a podjąwszy z ziemi kawałek cienkiego sznurka, zwił go w kłębek z całą akuracnością, gdy nagle uirzał utkwione w siebie oczy majstra Malandain, rymarza, przypatrującego mu się z progu swego domostwa. Posnęczawszy się niedługo o uźdźleniście, boczył się na siebie do dziś dnia, nie mogąc zapomnieć urazy. Ojciec Hauchecorne zażenował się trochę, widząc się przydybanym przez wroga na rozglądaniu się po błocie za kawałkiem sznurka. Schował więc sznurek co żywo pod bluzę a następnie w kieszeń u spod-

ni. Potem udał, że szuka na ziemi czegoś jeszcze, czego nie może znaleźć, wreszcie poszedł na targowice, z głową wychyloną naprzód, złamany w w pół przez bóle reumatyczne.

Utonął natychmiast w tłumie zgiełkliwym i nieruchawym, zaprzatnym targam bez końca. Chłopi obmacywali krowy, odchodzili, wracali, nie mogąc się zdecydować w ciągłej obawie, aby się nie dać oszukać, sondażem wzrokiem nieustannie sprzedawcy, siląc się na odkrycie oszukaństwa w człowieku, błędnym w zwierze.

Kobiety, postawiwszy przy sobie koszyki, porozkładaly na ziemi drób z pozwiązane mi nogami, z grzebieniami palającymi czere wienia.

Słuchały ofiarowanych cen, upierały się przy swojej z miną oschłą, z zupełną obojętnością w oczach, lub też decydując się ni stąd ni zowad, wołały za nabywcą, oddalającym się z wolna:

— Niechże już będzie... Weźcie!

Zwolna rynek pociął się opróżniając, kiedy o południu zadzwoniono na Anioł Pański, ci, którym było do domu daleko, rozprószyli się po oberżach.

Wielka izba w gospodzie Jourdaina pełna była ludzi, zaintrygowanych i zadowolonych, dzień zaś zapychał wszelkiego rodzaju wesołymi, wozu, wózki, kabriolety, karyolki brzydkie, niewiadomego nazwania i naidziwaczniejszych kształtów, zbrzyzane błotem, roztrzesione, polatane, wznosząc ku niebu, niby ramiona, oba dźwiele, lub też zarzyte jednym, iakgdoby nosem, w ziemię.

(D. c. u.)

PRZEMYSŁ, HANDEL I FINANSE.

Terminarz podatkowy na styczeń, luty i marzec.

Do 22 stycznia nie podlegają waloryzacji kwoty należne za czas od 1, do 15, stycznia od firm płacących opłaty stemplowe w gotówce, oraz należności z tytułu podatku giełdowego na tenże okres.

Do 31 stycznia składanie zeznań dla celów podatku majątkowego. Zeznanie należy wręczyć władzom komunalnym, które każdemu z płatników są obowiązane wydać pisemne pokwitowanie. Niezłożenie podania pociąga grzywnę do 1000 fr. zł.

Do 1 lutego składanie zeznań o obrocie firm pierwszej i drugiej kategorii handlowej, oraz od pierwszej do piątej przemysłowej, jak również co do zajęć przemysłowych, wolnych zawodów i wszystkich przedsiębiorstw sprawozdawczych (spółki z ogr. odp. spółdzielnie). Podatek obrotowy od zajęć przemysłowych, wolnych zawodów i przedsiębiorstw sprawozdawczych, nie podpadających pod pierwsze dwie kategorie handlowe i pierwsze 5 przemysłowych.

Do 7 lutego nie podlegają waloryzacji kwoty należne za czas od 15 stycznia do 1 lutego od firm płacących opłaty stemplowe w gotówce, oraz należności z tytułu podatku giełdowego za tenże okres.

Do 15 lutego podatek obrotowy za styczeń od firm handlowych pierwszych dwóch kategorii i od firm przemysłowych pierwszych pięciu kategorii.

Do 22 lutego nie podlegają waloryzacji kwoty należne za czas od 1, do 15, lutego od firm płacących opłaty stemplowe w gotówce, oraz należności z tytułu podatku giełdowego za tenże okres.

Do 1, marca osoby fizyczne winny złożyć zeznanie o dochodzie dla celów podatku dochodowego.

Listy zastawne we frankach złotych.

(—) Warszawskie Towarzystwo Kredytowe ziemskie wszczęło u władz skarbowych starania — podobno z pomyślnym rezultatem — w sprawie emitowania przez nie listów zastawnych, opiewających na złote franki. Według doniesień pism warszawskich listy te wydane będą na sumę 10 milionów złotych franków i będą oprocentowane w stosunku 7 od sta.

Celem tej emisji jest dostarczenie właścicielom nieruchomości ziemskich środków na zapłacenie podatku majątkowego. Pożyczki będą zatem udzielane w sumach odpowiadających rozmiarowi podatku przypadającego na poszczególnych dłużników.

Przewidywanym jest również ewentualne zwiększenie emisji ponad projektowaną obecną granicę 10—ciu milionów franków.

Ze stanowiska prawnego minister skarbu upoważniony jest do zezwolenia na emisję takich listów na zasadzie ustawy o podatku majątkowym z dnia 11 sierpnia 1923 r. — a więc bez specjalnej w tym kierunku ustawy. Ustawa jednak o naprawie skarbu i reformie walutowej z 5 stycznia b.r. w art. 1 postanawia wyraźnie, że podatek majątkowy ma być zapłaconym w gotówce, a to bądź w markach, bądź w walutach obcych. W konsekwencji zatem wykluczona jest spłata tegoż w jakichkolwiek obligacjach. Mielibyśmy zresztą pod tym względem całkiem niedwuznaczne oświadczenie p. Grabskiego, który stanowczo opowiedział się za gotówkową spłatą podatku majątkowego. Miało to bowiem zmusić producentów rolnych do spięnienia zapasów zboża, a przez to obniżenia ceny chleba. Wprawdzie projektowana ogólna suma emisji (10 mil. fr.) stanowi niezbyt wielką część tego, co producenci rolni zapłacić mają w tym roku tytułem daniny majątkowej (około 170 mil. fr. zł.) — jednak jak zaznaczyliśmy wyżej przewidywanym jest zwiększenie emisji ponad tę normę. Byłoby to na rzecz rolnictwa ustępstwo ze

strony p. Grabskiego — ogromne, a przypuszczać należy, że i ze sfer przemysłowych podnosi się żądania podobnych ułatwień.

Czy kasy skarbowe będą przyjmowały zapłatę podatku majątkowego w listach zastawnych, nie jest jeszcze zdecydowanym — prawdopodobnie wobec wyraźnego brzmienia ustawy skarbowej listy te nie będą mogły stanowić środka płatniczego. Podatnicy musie liby zatem swe listy zastawne sprzedać, ażeby z uzyskanej gotówki opłacić należności podatkowe.

Jako środek lokaty znajdują one niewątpliwie chętnych nabywców, zabezpieczając ich od dewaluacji i zapewniając normalny dochód.

WYRÓWNANIE WYPOSAŻEN EMERYTALNYCH DLA WOJSKOWYCH.

(—) Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów — Ministerstwo Spraw Wojskowych zarządziło wypłacenie osobom wojskowym, pozostającym w stanie nieczynnym z uposażeniem w wymiarze emerytalnym, wyrównanie w wysokości 54 proc. uposażenia przyznanego im na 1-go grudnia 1923 r.

ULGI PODATKOWE DLA PRZEMYSŁU EKSPORTOWEGO.

(—) Minister skarbu wniósł na komitet ekonomiczny Rady ministrów wnioski w sprawie przyznania szerszych ulg podatkowych i kredytowych dla przemysłowców eksportowych oraz w sprawie podniesienia stawek celnych w złocie dla podtrzymania produkcji krajowej.

ZRÓWNANIE „ZŁOTYCH“ FRANKÓW.

(—) Na mocy rozporządzenia p. ministra skarbu, nastąpiło zrównanie trzech franków, a mianowicie: waloryzacyjnego, tytoniowego i kolejowego.

Niewielka ta — zdawałoby się — zmiana, posiada olbrzymie znaczenie, jeżeli zważymy, że różnorodne kursy franków wprowadzały zamęt do stosunków handlowych, na co głośno dotychczas u nas narzekano. Z drugiej strony zrównanie franka jest o tyle pocieszające, że wywołało odpowiednią zniżkę cen na wroby tytoniowe.

KIEDY STOSOWANIE WSKAŹNIKA DROŻYŻN. MOŻE BYĆ UCHYLONE?

(—) Na skutek napływających pod adresem ministerstwa pracy i opieki społecznej zapytań, ministerstwo dodatkowo wyjaśnia, że projekt ustawy o obowiązkowym stosowaniu wskaźnika zmian kosztów utrzymania do regulowania płac zarobkowych przewiduje warunek uchylający moc postanowień ustawy przy wypadku, w którym płace zarobkowe zwaloryzowane przekraczają wysokość płac zarobkowych w tej samej kategorii, płaconych w miesiącu czerwcu 1914 r. W stosunku do tego warunku obie Izby Sejm i Senat w zasadzie zajęły stanowisko jednako we, pozostawiając go ustawie. Poza tym poprawka Senatu przewiduje możliwość zawierania dobrowolnych umów zbiorowych, opartych na stałej jednostce obliczeniowej.

RZĄD KUPIE FABRYKĘ PAPIEROSÓW „PATRIA“.

(—) Dnia 21 bm. odbyło się w Poznaniu nadzwyczajne zebranie akcjonariuszów fabryki papierosów „Patria“, które zatwierdziło całkowitą sprzedaż majątku tej spółki, państwowemu monopolowi tytoniowemu. Akcja narusze otrzymali 4 i pół franka szwajc. za 1 akcję 1000-markową. Objęcie fabryki „Patria“ przez monopol tytoniowy nastąpiło dnia 22 bm. Od tej daty fabryka prowadzona jest przez Państwo. Należy ona pod względem zapleczenia w maszyny do największych fabryk w Polsce i może wyprodukować dziennie 18 miliardów papierosów.

Warszawska giełda oficjalna

GOTÓWKA.

Dolar 9,950,000

CZEKI.

Belgia 402,000
Holandia 3,685,000
Londyn 41,960,000—41,750,000
New York 9,950,000
Paryż 441,000
Praga 288,500—284,700
Szwajcaria 1,716,000—1,715,700
Wiedeń 140,000
Włochy 432,000
Złoty frank 1,913,000
Milionówka 475—550—500
Bonv złote 1,400,000—1,500,000

A K C J E.

Bank Handlowy 14250
Bank Kredytowy W. 2400—2150—3200
Bank Wil. H. Pryw. 400
Bank Przem. Lwów 2450—2600—2150
Bank Zachodni 6700—6000
Bank Zjedn. Ziemi P. 3000
Bank Zw. Ziemia 600
Bank Dyskontowy 16000—16250
Bank dla H. i P. 4250—4000—4150
Bank Małopolski 2750—2800
Bank Przem. Polsk. 3100—3999
Bank Powsz. Kred. 425
Bank Spółdzielczy 27500
Bank Zw. Spółk 23500—20000—22250
Cerata 750—725—740
Grodziak 4350—4400
Spiess 4800
Wildt 825—775—800
Czersk 3400—3030—3150
Góslawice 5—4800—4900
Michałów 6450—6000—6100
Nieleśdew 31
Łazy 575—500—525
Węgiel 19 i pół —19 (1) 21—19 (2) 24—23 d
Fitzner 33750—33—31500
Modrzejów 35—34 (1) 39250—35—
Ortwein 1400—1200—1325
Pocisk 5500—5300—5500
Rudzki 7—6600—6700 (1) 7 i jedna czwarta
6—7 (2) 8 i jedna czwarta—8000—8400 dr.
Starachowice 1760—15—16250
Zieleniewski 57500—58—57
Zawiercie 1050—1000
Borkowski 3550—3000—3100
Jabłkowski 775—730—740
Skóry 300
El. O. D. G. 4300—4350
Cmielów 7000—7050
P. T. E. 710—650—700
Haberbusch 15500—14500—14500—14800
Kluczew 3200—3900—4100
Mirków 9300
Przemysł N. 4200
Rylscy 530—600—590
Siła i Światło 2500—2600—2550
Tkanina 400
Sole Potasowe 33—31500—33
Kijewski 13000—14500—13500
Puls 1750—1575—1600
Chodorów 27—25
Częstocice 12500—11000—11500
Cukier 17850—15500—16500
Firlej 2500—2400—3000
Drzewo 2500—2300
Lilpop 325—2900—3000
Cegielski 2800—2525—2575
Norblin 7200—6500—6600 (1) 8250
Ostrowiec 44—42500—43000
Parowozy 2700—2525—2550
Rohn 1900—2000—1950 7 em. 1800—1 i t
czwarte —175
Suchedniów 9—10
Ursus 4350—4700—4600 3 em. 4400
Zyrardów 950—1050
Belpol 190—350
Hurt 950
Lloyd 650
Żegluga 625—600 7 em. 600—525
Herbata 450—400
Elektryczność 6200—6000—6150
Brown—Bowery 5200
Dzwignia 750
Korek 475—550—525
Marvin 2750—4600
Nobel 5700—5—5700 6 em. 5500
Pustelnik 3500
Konopie 2400—2200—2300
Spirytus 9 i pół (2) 11 i pół —10 i pół
14—12500 d

ZYGZAKI.

Na znak żałoby.

Nabawili się porządnie
Radni miejsca wczoraj strachu,
Gdyż z początku posiadzenia
Światła zgasły w całym gmachu.
Świeczki radnym zapalono,
Bo nie było innej rady...
I leniwym trybem znowu
Potoczyły się obrady.
Ale nawet w czasie obrad
Wszyscy sobie wciąż szeptali,
Ze to radni — socjaliści
Światło zepsuli na sali!..
Pamięć uczciw chcąc Lenina,
W pewnej chwili dali hasło,
Aby w czasie posiedzenia
W całym gmachu światło zgasło.
Instalację w pół godziny
Znów poprawił woźny pono,
Ale nawet po tym czasie
Taki fakt zauważono:
Ot, po prawej stronie sal
Oświetlony był gmach cały,
A po lewej znowu wcale
Lampy palić się nie chciały!.. W.G.

KRONIKA

— Kalendarzyk.

Piątek dnia 25 stycznia Nawrócenie św. Pawła
— W idowiska.

Teatr Miejski (Cegielniana 65)

Dziś „Maskota” jutro po poł. „Nauczycielka”,
wieczorem „Maskota”

Teatr Populärny (Ogrodowa 18)

„Tudjka” hultajska”

Filharmonja (Dzielnia 20)

„Luna” (Przełaza 1)

„Znak na drzwiach”

„Casino” (Piotrkowska 67)

„Hrabina Paryża”

„Leon” Przejazd 2

„Wschód i zachód”

Grand-Kino (Piotrkowska 72)

„Hvgjena Małżeństwa”

Kino Spółdzielni Prac. Państwowych

„Jedynaczka króla szmalcu”

Kalendarzyk historyczny.

157. Koronacja Zygmunta Starego w Krakowie

Wiadomości bieżące

— Zebranie sprawozdawcze ZTN.

W niedzielę dnia 27

o rano w sali Resursy (Kil
ńskiego 117) staraniem Związku Ludowo-Narodowego oraz Narodowej Organizacji Kobiet odbędzie się zebranie sprawozdawcze, na którym przemawiać będą: senator St. Lipkowski oraz posłowie: b. minister skarbu Wł. Kuharski, T. Tabaczynski, W. Ostrowski, W. adzińska, K. Chadzyński i dr. F. Rab.

Karty wejścia otrzymać można w lokalach: Związku Ludowo-Narodowego (Piotrkowska 174), Narodowej Organizacji Kobiet (Kilńskiego 11) oraz w Resursie Rzemieślniczej (Kilńskiego 117).

Wieczorem zaś o godzinie 6 w lokalu Narodowej Organizacji Kobiet przy ul. Onuszkii 11 odbędzie się zebranie dla kobiet z udziałem tychże pp. posłów.

— Rewizje w Bankach.

Komisja Dewizowa dokonała w bieżącym tygodniu następujących rewizji:

W poniedziałek dnia 21 stycznia komisja dokonała rewizji w Banku Ludowym w Warszawie oddział w Łodzi. We wtorek, 22 dokonano rewizji w Banku dla Handlu i Przemysłu w Warszawie Oddział w Łodzi.

W środę 23 dokonano rewizji w banku przemysłowców Łódzkich.

Wszystkie dotychczas przeprowadzone rewizje należy uważać za rewizje próbne, gdyż jacyś skład Komisji nie pozwolił na całkowite i dokładne zorientowanie się co do dzia-

Handel żywym towarem na bruku łódzkim.

HISTORJA — JEDNEJ Z WIELU.

W jednym z domów przy ulicy Aleksan-dryjskiej na Starym Mieście zamieszkiwała przy rodzicach siedemnastoletnia dość przystojna Szyfra Z. Rodzice jej posiadali jeden ze znaczniejszych handli owocami w tej dzielnicy. Córka ich większą część dnia spędzała w sklepie wiodąc cichy, monotony, żywot.

Aliści któregoś dnia w końcu grudnia Szyfra zniknęła bez wieści, a razem z nią wiele rzeczy między innymi kilka cennych upominków otrzymanych od siostry z Ameryki, która przed niedawnym czasem bawiła u rodziców w gościnie. Poszukiwania zrozpaczonych rodziców trwające dłuższy czas nie przyniosły żadnych rezultatów.

Dopiero przed kilkunastoma dniami przyjechał ktoś znajomy z Równa, twierdził że widział w tym mieście Szyfrę w bardzo podejrzanym otoczeniu. Po otrzymaniu tej wiadomości ojciec oraz brat Szyfry udali się bezzwłocznie na poszukiwanie do Równa. Po kilku dniach odnaleźli ją w jednym z tamtejszych domów publicznych z kąpielnią z trudnością wydobyli i przywieźli z powrotem do Łodzi.

Historja zniknięcia przystojnej Szyfry przedstawia się wprost nieprawdopodobnie.

Monotonne życie przy boku rodziców nie zgadzało się z żywym temperamentem i upodobaniami córki oczekującej od losu lepszej przyszłości. Mniej więcej przed rokiem jedna z jej przyjaciółek wyjechała z rodzicami do Paryża, skąd pisywała do niej listy pełne zachwytów nad życiem w grodzie nadsekwąskim. Odtąd Paryż — stał się celem jej życia, i zapragnęła czempredziej tam wyjechać.

Z zamiarów swoich zwierzyła się jednej z przyjaciółek Rózi, i ta obiecała ją poznać z dwoma młodymi, ludźmi, mogącymi ułatwić jej wyjazd. Niebawem poznała dwóch przystojnych młodzieńców, którzy wyrazili gotowość przyścia jej z pomocą. Ponieważ koszt-

ty podróży do Paryża przewyższały znacznie środki posiadane przez Szyfrę — poradzili jej przyjąć posadę dla ich uzupełnienia.

Jeden z młodych ludzi Goldberg wyraził gotowość umieszczenia Szyfry u swego wujka w Równem — rzekomo bogatego przemysłowca namawiając do porzucenia domu rodzicielskiego. Szyfra wahała się dłuższy czas — lecz w końcu ulegając namowom przyjaciółki Rózi zdecydowała się. Zabrała wtedy wszystkie swoje rzeczy wartości około 100 milionów wreczyła je Rózi — która była je za 6 milionów marca. Z temi pieniędzmi Szyfra w towarzystwie Szymona Goldberga i Maksa Brandweila, wyjechała do Równego. Brandweil od Kuluszek powrócił do Łodzi. Po przybyciu do Równego zamieszkała w hotelu, gdzie Goldberg dokonał na Szyfrze gwałtu. Umieszczenie jej u wujka przemysłowca, który defakto był z tym szulerem Moszkciem Goldradem utrzymującym w Równem dom publiczny następczo trudności gdyż Szyfra nie posiadała właściwej pensjonarce Goldrada książki kontrolnej.

I na to znalazła się rada — Goldberg wywiózł Szyfrę do Dubna — umieszczając ją w lupanarze Roizy Kessler — poczem starał się w ciągu kilku dni o książkę kontrolną. Nastąpił powrót do Równego gdzie Szyfra pozostała na stałe u Goldrada zaś Goldberg po dokonaniu swego dzieła z Równego ułotnił się.

Obaj młodzieńcy, Szymon Goldberg i Maks Brandweil — okazali się zwykłymi studentami, a Różia Wołańska — ich pomocnicą — stręczycielką.

Biedna ich ofiara — Szyfra Z. stała się w rezultacie tylko bogatszą doświadczeniem i chorobą weneryczną jakiej się nabawiła przy bywaniu w lupanarze Goldrada.

Oto cała historia niedoświadczonej Szyfry, która niech będzie przestrożą dla innych jej podobnych. Argus.

Wielkie nadużycia w kolejowych warsztatach mechanicznych na stacji Łódź - Fabryczna.

KIEROWNICTWO WARSZTATÓW ARESZTOWANE. OLBRZYME SZKODY DLA SKARBU PAŃSTWA. ŚLEDZTWO W TOKU.

W ostatnich dniach wykryto olbrzymie nadużycia w kolejowych warsztatach mechanicznych na stacji Łódź-Fabryczna. Ujawniono cały szereg nadużyć, jakich dopuszczało się kierownictwo warsztatów kolejowych w osobach inż. Zajaczkowskiego, kierownika wydziału mechanicznego Ostrowskiego, majstra ślusarskiego Ludwika F. d. i. i innych.

Całe warsztaty kolejowe były prowadzone ostatnio na wyłączny użytek kierownictwa warsztatów powyższej wymienionych z ta-

jednak różnica że przedsiębiorcy tego interesu nie włożyli do niego żadnych kapitałów bowiem, materiałów surowych, roboczych, lokalu i opału, dostarczało Państwo — zupełnie bezpłatnie.

Blizsze szczegóły podamy jutro. Główni winowajcy Ostrowski, Leon, Józef Zimowski, Kobza Roch, Ludwik F. d. i. zostali osadzeni w więzieniu.

Aresztowanie inż. Zajaczkowskiego spowodowane jest w czasie najbliższym.

— Inwalidzi Banków.

Gruntowne rewizje przeprowadzi w przyszłości Komisja, która będzie ilościowo większą, a także będzie mogła poświęcić dłuższy okres czasu na skontrolowanie instytucji bankowych, niż komisja działająca obecnie.

Prace Komisji zostały utrudnione z powodu niepunktualności urzędników niektórych banków, co spowodowało tą okoliczność, że w niektórych wypadkach Komisja była zmuszona do czekania na urzędników by móc przystąpić do swych czynności. (pap)

— Odznaki adwokackie.

Na wniosek Naczelnej Rady adwokackiej minister sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem spraw wewnętrznych zdecydował, aby adwokaci podczas sprawowania

swych obowiązków w sądach i urzędach nosili odznakę następującą: na wstędze barwy fioletowej, noszonej na piersi od lewego ramienia do prawego boku, mieści się na rozecie zielonej orzeł biały w owalnym polu czertwonem, otoczonym złotym wieńcem laurowym z napisem pod orłem na białej emalji „Prawo, ojczyzna, honor”.

Odznaka ta może być używana przy odpowiednim tylko stroju i wyłącznie w czasie posiedzeń sądowych.

— Walka z tyfusem.

Delegacja Wydziału Zdrowotności Publicznej na posiedzeniu w dniu 21 stycznia r. uchwaliła szereg wniosków w sprawie kontynuowania walki z tyfusem. Miedzy innymi delegacja postanowiła wystąpić do Magistratu o zakupienie w Państwowym Zakładzie Hygie-

nicznym w Warszawie 4.000 szczepionek przeciwfusowych na styczeń i luty r.b. Za 1 porcję szczepionki pobierana będzie od osób za możnych opłata w wysokości 0,30 fr. zł. Uboższy mieszkańcy — na wniosek Inspektora Sanitarnego — mogą być zwolnieni od opłaty.

Prócz tego, delegacja Wydziału Zdrowotności Publicznej, opierającej się na opinii lekarzy sanitarnych oraz Komisji Lekarskiej, uznała za wskazane: 1) przeprowadzenie badań epidemiologicznych; 2) dostarczanie wody przegotowanej dzieciom tych szkół, gdzie woda okaże się niezdadną do użytku w stanie surowym; 3) dostarczanie wody zdatnej do picia dla dzieci tych szkół powszechnych, gdzie woda nawet po przegotowaniu okaże się niezdadną do picia.

— Związki robotnicze wysłały memorjały do Klubów Poselskich.

W dniu wczorajszym wysłały wszystkie Związki robotnicze memorjały do swoich klubów poselskich, w których wskazując na bardzo ciężką sytuację w związku z ogólną stagnacją w przemyśle proszą o poczynienie odpowiednich kroków w Sejmie i u Rządu, celem przyścia z pomocą, skazanym przez obecną koniunkturę robotnikom na brak pracy i środków do życia. (pap)

— Strajk kelnerów.

W dniu wczorajszym odbyło się zebranie w sali O. K. Z. Z. pracowników gastronomicznych.

Zebrań przewodniczył p. Bawarski. Na zebraniu omawiano sprawę płac pracowników gastronomicznych i postanowiono w tym celu odbyć wspólną konferencję z właścicielami restauracji pierwszego rzędu.

Następnie odbyła się wspólna konferencja pracowników gastronomicznych z właścicielami restauracji I rzędu. Pracodawcy nie zgodzili się na zastosowanie wskaźnika drożyznianego, wobec czego pracownicy zawiadomili Inspektora Pracy i Województwo, że w razie nie uwzględnienia ich żądań będą zmuszeni przystąpić w sobotę do strajku. (pap)

— Zastój na giełdzie łódzkiej.

Na giełdzie łódzkiej w dniu 24 bm. obrzynie zaofiarowane papierów, jednakowoż z powodu braku nabywców nie dokonano żadnych transakcji. (pap)

— Z działalności T-wa Prziwiciół Francji.

Staraniem T-wa Prziwiciół Francji wygłosi profesor uniwersytetu Lubelskiego dr. Pakorkiewicz w sali Gimnazjum im. Piłsudskiego (Siemkiewicza 44) w dniu 27 o godz. 5 po poł. p. t. „Francja w dziejach kultury” (w języku polskim) a w dniu 28 bm. o godz. 8 wiecz. pt. „Literatura francuska w oczach Polaków — języku francuskim”.

Bilety do nabycia przy wejściu. (pap)

— Prośba do członków T-wa „Rozwój”

Zarząd Okręgowy T-wa „Rozwój” zwraca się z gorącą prośbą do wszystkich członków o wpłacanie składek członkowskich na rok 1924.

— Apel do Polaków-chrześcijan.

Zarząd Okręgowy T-wa „Rozwój” ma zamiar w najbliższym czasie wydać spis Polaków i polskich firm będących na usługach żydów. Zwraca się wobec tego z prośbą do wszystkich Polaków chrześcijan o podawanie tych adresów tych Polaków, którzy mają jawną lub tajną spółkę z żydami lub też swoim nazwiskiem zasłaniają rdzennie żydowskie firmy.

Ze świata.

FRANCJA SIĘ ZALUDNIA

§ Gazety paryskie z zadowoleniem stwierdzają, że w ciągu trzech pierwszych kwartałów roku zeszłego było we Francji 78 451 więcej narodzin niż zgonów. Dowodzi to, że Francuzi wzięli sobie do serca wezwania Ojczyzny i zaczynają sumiennie spełniać wobec niej święte obowiązki. W wymienionym okresie czasu zawarto we Francji 201.817 małżeństw, ale wzięto 17 770 rozwodów.

ANGLIK PRZYJĄŁ WIARĘ MUZULMAŃSKĄ

§ Idąc za przykładem około 300 swych rodaków sir Archibald Hamilton, pochodzący z długiej linii szlachty z Sussexu, która ma ten rzadki przywilej, że n oże znajdować się wobec króla angielskiego go nie odkrywając głowy, zrezygnował z religii swych ojców i przyjął wiarę muzulmańską. Przysięga na Koran odbyła się w meczecie w Woking. „Nawrócony” muzulma Mahometa zamierza w najbliższym czasie

Wszystkim, którzy oddali ostatnią posługę nieodżałowanemu matowi i ojcu naszemu

ś. † p.

Bolesławowi Mikołajczykowi

a w szczególności Zarządowi Związku Pracowników Skarbowych oraz prezydiemu tegoż Związku składają z głębi zbolełego serca serdeczne „Bóg zapłać”

1786)

Żona i syn.

Gdzie mają mieszkać oficerowie?

SKARB POKRYWA WYDATEK ZA MIESZKANIA OFICERSKIE TYLKO DO 1 MARCA B. R.

Nie ulega wątpliwości, iż z całą przeprowadzenia sanacji Skarbu znajdą się jakieś drogi wyjścia w sprawie mieszkaniowej oficerów. Za pokój oficera, któremu się pensji wypłaca, przeciętnie biorąc 150 milionów marek, Skarb Państwa zmuszony jest właścicielom hoteli płacić do 600 milionów marek miesięcznie.

Za kwaterek w samym Garnizonie łódzkim płaci się miesięcznie kwotę, która wystarczylaby na opłacenie domu, mogącego dać pomieszczenie dla jednej czwartej zakwaterowanych w hotelach oficerów.

Gdyby nawet wypłacone oficerom zaliczki w wysokości kwoty potrzebnej na zakup no mieszkania, spłacanej następnie przez oficera w ciągu kilku miesięcy, i pokrytej w razie przez Skarb Państwa, wyrzucający były nowe sumy na opłatę kwaterek, to jeszcze byłoby to wspaniałym interesem dla Państwa.

Obecnie Dowódca Okr. Korpusu otrzymuje rozkaz umieszczenia wszystkich oficerów mieszkających w hotelach w prywatnych mieszkaniach. (pap)

Jak Rada Miejska

uczciła wczoraj rocznicę powstania styczniowego.

WRAZENA.

Wczorajsze posiedzenie w Radzie Miasta odbyło się w poważnym nastroju i miało przebieg nadzwyczaj spokojny i uroczysty, z powodu wygłoszenia przez przewodniczącego dra Fichnę podniosłego przemówienia z okazji 61 rocznicy powstania styczniowego. Przewodniczący omawiał uroczystość bohaterów żywych i umarłych z roku 1863, zaś lewica, jak złośliwi twierdzą — żalobę z powodu zgonu Lenina (światło było zagaszone w ciągu kwadransu). Zaznaczyć należy pustki na galerji. Brak stronników lewicy wśród publiczności, nieobecność r. Rapalskiego, specjalisty od przydługich obstrukcyjnych mów, przyczyniły się w bardzo wielkim stopniu do spokojnego przebiegu i tem samem szybkiego ich zakończenia. To też po rzeczowym omówieniu, należało rozpatrzeniu wszystkie sprawy, będące na porządku dziennym zostały załatwione i posiedzenie zostało zamknięte o godz. 22-ej.

PRZEBIEG OBRAD.

Posiedzenie otworzył o godz. 20 m. 20 — przy świecach! — dr Fichna, wygłaszając następujące przemówienie:

PRZEMÓWIENIE PRZEWODNICZ.

Znów jedną z wielkich rocznic Polska obchodziła, znów wspomnienia z krwawych, minionych mrocznych dni, znów u niektórych żal, że tyle

krwi szlachetnej przelano

ale wysiłek ofiarny spodziewanego plonu w roku 1863 nie przyniósł. I utartym zwyczajem ani z obowiązku przedstawiciela miasta tych słów kilka żywym i poległym poświęcam, lecz z potrzeby serca, z głębokiego przekonania, że czyn ofiarny w służbie idei poświęcony bez echa, bez rezultatu nie przejdzie. I tak się stało Walka o Polskę, o jej wyzwolenie skończyła się 61 lat temu przegrana, ale zostały wspomnienia tytanicznych walk, żył duch wolności,

żyją Ci, którzy są żywym pomnikiem minionej epoki. Dlatego musiał przyjść czas po czyn nowego pokolenia. Musiała powstać Polska i powstała.

W okresie ciężkiego Kryzysu, który przeżywamy u progu sanacji Skarbu i uzdrowienia wewnętrznego ekonomicznych stosunków, w obliczu bezrobocia, które przedewszystkiem targa robotniczą Łodzią, w obliczu mogił bohaterów 1863 r. jedno hasło należy nam podjąć i propagować. Polska Niewoli

wymagała ofiar życia

i całkowitego zaparcia się siebie. — Polska Wolna i Niepodległa

wymaga od nas też ofiary

— ofiarami temi to intensywna i uczciwa praca, to wzmoczona produkcja, a przede wszystkim część nagromadzonych bogactw i kapitałów. Przez powstanie z miejsc, do czego Państwo wzywam, oddajmy

hold żywym i poległym

bohaterom z 1863 r. oddajmy hold idei, której oni wiernie służyli. Jednocześnie zaświadczamy, że my Polsce Żywej służyć chcemy i będziemy.

Cała Rada jak jeden mąż powstała oddając hold bohaterom styczniowym.

Następnie przystąpiono do porządku dziennego który całkowicie został rozpatrzony i odnośnie załatwiony. Z główniejszych spraw należy zaznaczyć, 1) że zostały uchwalone przepisy o zastosowaniu stałej jednostki do obliczania opłat pobieranych za leczenie i utrzymanie chorych w szpitalach miejskich i prywatnych w Łodzi. W myśl tych przepisów niezamożni mieszkańcy będą leczeni w szpitalach darmo. 2) że Zarządowi Ambulatorjum Policji Państwowej przyznano jednorazowe subydjum w kwocie 30.000.000 mk. z funduszy miejskich. 3) że zatwierdzono projekt przedłużenia ulicy Wodnej i Andrzeja.

odbyć pielgrzymkę do Mekki. Sir Archibald nie bez podstawnie przyjął nową religję i motywy swego kroku przedstawił w prasie.

„Religia islamiczna — oświadczył — odwołuje się do całej ludzkości i nie odrzuca żadnego z założeń wyznania Chrześcijanom trzeba przede wszystkim

kiem zarzucić to, że zdają się oni zaimować swoją religią tylko przez jeden dzień na 7 dni i nie interesować się nią wcale przez resztę dni tygodnia”.

Sir Archibald ma trochę racji... ale to, co zarzuca chrześcijanom, nie jest winą ich religii, tylko jej wyznawców.

